

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ЗВО

Ключові слова: економіка, компетентність.

Економіка України впевнено інтегрується у європейську та світову, кардинально змінюються підходи до формувамайбутніх фахівців економічного спрямування. Основні завдання та вимоги до рівня їхньої підготовленості відображено в Законах України “Про вищу освіту”, “Про освіту”, у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2022–2033 роки, Концепції розвитку економічної освіти в Україні. Економічна компетентність навчає орієнтуватись у складних соціально-економічних процесах на рівні споживача та виробника, держави та світового господарства. Збільшення соціально-економічних проблем підвищує роль та значення економічної освіти.

Сучасний світ вимагає від суспільства більш широкого розуміння економічних процесів та здатності приймати обґрунтовані фінансові рішення. Одним з ключових напрямів набуття економічної компетентності є освіта, зокрема, загальна професійно-технічна освіта (ЗПТО). Зростаюча складність сучасного економічного середовища вимагає особливої уваги на процес підготовки студентів ЗПТО у формуванні економічних знань для вирішення економічних питань.

Економічна компетентність – це здатність особистості розуміти економічні явища, процеси та закони та вміти застосовувати ці знання на практиці. Економічна компетентність включає в себе такі аспекти як фінансова грамотність, вміння аналізувати економічні ситуації та приймати обґрунтовані рішення щодо фінансів і інвестицій.

Формування сучасного економічного мислення та економічної компетентності кожного члена суспільства, як фахівців так і пересічних громадян є одним із визначальних завдань педагогічної науки та практики, оскільки, з одного боку, ці знання та вміння є необхідними для прагматичної оцінки власного економічного стану та початку результативних дій, які повною мірою спрямовані на його покращення; з іншого боку, як суспільне явище, вони можуть бути рушійною силою для становлення та зміцнення національної економіки [1].

Практична спрямованість для успішного розвитку економічної компетентності особистості, а саме здобувачів освіти ЗПТО, реалізується через комплекс практичних завдань, реалізації творчого проєкту, навчальних занять із використанням інноваційних технологій. Очікування суспільства

спрямовані на розвиток освітньої системи, конкурентоспроможної у європейському та світовому освітніх просторах, формування покоління молоді, яке буде захищеним та мобільним на ринку праці, здатним робити особистий духовно-світоглядний вибір, матиме необхідні знання, навички та компетентності для інтеграції в суспільство на різних рівнях, уміння вчитися впродовж життя [2].

Одне з головних завдань, що постають сьогодні перед професійною освітою, полягає у необхідності її структурної перебудови із урахуванням змін на ринку праці, ринкових потреб та соціальних і особистісних настанов. Важливе завдання полягає в тому, щоб у процесі навчання студенти оволодівали комплексним баченням майбутньої діяльності, навчалися сприймати події життя як компоненти єдиної системи життєдіяльності, що включає пов'язані між собою професійні та особистісні аспекти. Усе це сприяє створенню та розвитку нового методологічного підґрунтя у побудові освітніх стратегій, змісту професійної підготовки через формування компетентнісного підходу, побудові типових навчальних програм, стандартів, оціночних процедур [3].

Основними етапами формування економічної компетентності є розробка нової моделі випусника; коректування навчального процесу, відкриття нових спеціальностей та напрямів; розвитку економічного типу мислення, що формується на основі глибокого розуміння економічних процесів та дає змогу аналізувати факти і явища економічного життя, фактори й способи вирішення економічних завдань, сприяння встановленню зв'язків та відношенню між ними. Економічний тип мислення є основою створення та функціонування ефективного ринкового простору, що є важливою складовою суспільного життя країни та характеризується логічністю, визначенням стратегії, прогностичністю, аналітичністю, чутливістю до економічних проблем [3].

Отже, формування економічних компетентностей є запорукою успішного майбутнього професійного становлення здобувачів ЗПТО та надає засоби для ефективного управління своїми фінансами і планування бюджету, розвиває критичне мислення та аналітичні навички, що корисні у всіх сферах життя.

Список використаних джерел:

1. Назаренко Т. Формування в учнів ліцею економічної компетентності. URL : <https://ipvid.org.ua/index.php/psp/article/view/228/244>
2. Попов В. Формування економічної компетентності особистості : збірник методичних матеріалів / [упоряд.: В. Д. Попов]. Суми : НВВ СОІППО, 2016. 64 с.

Лідія Дровозюк
кандидат педагогічних наук, доцент
“Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж”

ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ

Ключові слова: дослідницькі уміння, дослідницька діяльність, педагогічна діагностика.

Реформування шкільної освіти супроводжується удосконалення професійної підготовки вчителя. Увага звертається, зокрема, на оволодіння майбутнім вчителем уміннями вирішувати проблеми та завдання професійної діяльності шляхом застосування методів педагогічної і психологічної наук.

Сутність дослідження полягає у з'ясуванні поняття “дослідницькі уміння” майбутнього вчителя та визначенні педагогічних умов їх формування.

Означену тему в останнє десятиліття розробляли українські вчені О. Білостоцька, П. Горкуненко, О. Дубасенюк, О. Закревська, С. Клепко, Г. Кловак, Ю. Козловський, О. Микитюк, Г. Сиротенко, І. Холковська, Ф. Чмиленко, О. Шквир, О. Ярошенко та ін..

Методологічною основою дослідження обрано компетентнісний, акмеологічний, кластерний, особистісно-орієнтований, діяльнісний підходи до формування фахівця. Послугувалися загальнонауковими методами (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, моделювання) та методами педагогічного дослідження (аналіз педагогічних джерел, спостереження, анкетування, бесіди, аналіз продуктів навчальної діяльності студентів).

Дослідницькі уміння майбутнього учителя – це система інтелектуальних та практичних умінь здобувати нові знання, виконувати дослідження. Дослідницькі уміння поділяються на операційні, організаційні, практичні та комунікативні.

Важливе місце у формуванні дослідницьких умінь посідає історія педагогіки. Вивчення діяльності класиків педагогіки, студенти переконуються у важливості поєднання практичної педагогічної діяльності з теоретичною.

Сьогодні, коли українська освіта інтегрується до світового освітнього простору, звертаємо увагу студентів на те, як К. Ушинський, Г. Ващенко, О. Музиченко, С. Русова та ін.. пропагували прогресивні зарубіжні педагогічні ідеї, які були результатом експериментальних досліджень